

MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID
EN VAN HET GEZIN

BRUSSEL, 25 maart 1983

Bestuur der Verzorgingsinstellingen

NATIONALE RAAD VOOR ZIEKENHUISVOOR-
ZIENINGEN

Afdeling "Programmatie"

N.R.Z.V./P/D/1-2

ADVIES MET BETREKKING TOT DE MAGNETISCHE RESONANTIE
TOMOGRAF MET INGEBOUWD ELECTRONISCH TELSISTEEM (de "N.M.R.")

BRUSSEL, 25 maart 1983

ADVIES MET BETREKKING TOT DE MAGNETISCHE RESONANTIE TOMOGRAF MET
INGEBOUWD ELECTRONISCH TELSISTEEM (de "N.M.R.")

Bij het K.B. van 3 december 1982 werd het toestel voor de nucleaire magnetische resonantie toegevoegd aan de lijst van de zware medische apparatuur. In zitting van 4 februari 1983 heeft de Afdeling "Programmatische" van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen een werkgroep samengesteld met het oog op de praktische gevolgtrekkingen van voormelde beslissing. Deze werkgroep is bijeengekomen op 10 februari 1983. Op 25 februari en 10 maart 1983 werd het verslag van de werkgroep besproken in het Bureau van de Raad. Tevens werd ook van gedachten gewisseld omtrent een door sommige van de geconsulteerde experts ingediende nota. Op basis van deze beschikbare documenten werd beslist onderstaand advies aan de beoordeling van de afdeling "Programmatische" voor te leggen op de plenaire zitting van 25 maart 1983.

ADVIES

Het gebruik van de N.M.R. moet worden beschouwd als een belangrijke fase in de evolutie van de biotechnologie, bestemd om de pathologische laesies, zowel op het morfologische als het functionele vlak, zichtbaar te maken.

..../....

Momenteel kunnen twee toepassingsgebieden worden onderscheiden :

- de spectroscopische analyse, t.t.z. de reeds gebruikelijke methode in de fysische en de chemische wetenschappen om de moleculen die waterstof bevatten, of andere elementen zoals ^{31}P , ^{13}C en ^{19}F , te ontleden. Deze studies hebben hoofdzakelijk betrekking op analyses van metabolische inslag.
- de beeldvorming van het normale of van de laesies door "in vivo" op de "spin" van de waterstofkernen in te werken.

De eerstgenoemde toepassing die voor de toekomst nog talrijke beloften in petto houdt, behoort tot de fundamentele research.

De andere toepassing wordt reeds in ziekenhuisverband gebruikt met diagnostische doeleinden op het gebied van de detectie van bepaalde afwijkingen ter hoogte van de weke weefsels, het hart, de longen, de hersenen, de alvleesklier, enz. Deze anomalieën zijn normaliter niet door de klassieke middelen, inclusief de tomodensitometrie, opspoorbaar. Talrijke technologische factoren vertragen op aanzienlijke wijze het eventueel aanbod van een samengesteld toestel dat terzelfdertijd de morfologische onderzoeken en de spectroscopische onderzoeken van bepaalde zones op morfologische basis, zou combineren.

Meerdere types van N.M.R.-toestellen worden ten huidige dage in de handel gebracht. Hun installatie is een vrij dure aangelegenheid (van de orde van grootte tussen de 60 en 80 miljoen BF).

Mede gelet op de turbulente evolutie van de technologie, mag worden voorgesteld dat in de nabije toekomst, meerdere aangepaste en moderne versies van het apparaat zullen worden gebouwd.

Deze beschouwingen hebben de afdeling "Programmatie" ertoe gebracht om de volgende programmatorische uitgangsbewinselen naar voren te brengen :

1. De Belgische bevolking mag men niet a priori de voordelen van een spitstechnologie onthouden.
2. enkel aan het gedeelte van het Belgisch medisch korps dat zeer gespecialiseerd is in soortgelijke onderzoeken die een diepgaande voorkennis veronderstellen, kan de toelating worden gegeven om zich met deze

.../...

nieuwe technologie vertrouwd te maken.

3. de installatie van deze dure apparatuur van éénzelfde generatie of steunend op eenzelfde principe mag in geen geval ongecontroleerd gebeuren, opdat men niet opnieuw mank zou gaan aan hetzelfde euvel als dat van de eertijds ongebreidelde aankoop van scanners.

DIENVOLGENS

stelt de afdeling "Programmatie" voor dat het Bureau aan de Minister van Sociale Zaken de hierna geformuleerde voorstellen zou overmaken :

1. een financiering, bij wijze van experiment, van enkele universitaire centra voor de aanschaf van de NMR, en dit mitsgaders de volgende waarborgen :
 - 1.a. de toekenning van deze apparatuur zal stapsgewijze gebeuren en rekening houden met de huidige aanwinsten op het technologische vlak, alsmede met hun evolutie op korte en middellange termijn;
 - 1.b. de aanvrager moet een gestructureerd research-programma vooronzetten, en terzelfdertijd zijn bekwaamheid op het domein van het wetenschappelijk onderzoek bewijzen. Met name moet de aanvrager ook reeds kunnen bogen op een verrassende ontdekking van de scannertechnieken voor neurologische en neurochirurgische toepassingen;
 - 1.c. de onderzoekscentra die de toelating verkrijgen om een NMR-toestel uit te testen, zullen, zo mogelijk, niet allen één en hetzelfde type van apparaat installeren. Bovendien moeten zij hun bevindingen onderling uitwisselen;
 - 1.d. de resultaten van hun onderzoekingen zullen aan de artsen-in-opleiding en aan de artsen die zich verder bekwamen, worden ter kennis gebracht. Overigens zullen tot dit doeleinde ook de medische faculteiten die niet over een NMR-toestel beschikken worden voorgelicht omtrent de bevindingen van het proefonderzoek.

.../...

- 1.e. de centra die het experiment met de NMR wagen, zullen de conclusies van hun onderzoekingswerk aan de bevoegde Overheid mededelen, en meteen ook de evaluatie aangeven van de mogelijkheden (en evt. de beperkingen) van het toestel.

Deze onderzoeken in meerdere centra moeten naderhand aan de bevoegde instanties van de Volksgezondheid toelaten om een programmering op te stellen voor alle beeldvormende apparatuur (met medische doeleinden).

Bovendien moeten deze preliminaire studies de medische wereld in staat stellen om een strategie-op-termijn op te bouwen t.a.v. de morfologische diagnostiek. Uiteindelijk moet het onderzoek een selectie van de diverse diagnostische beeldvormende mogelijkheden aangeven, en dit met het oog op het inzetten van het meest geschikte middel, waardoor een onnodige vermenigvuldiging van de medische akten kan worden voorkomen.

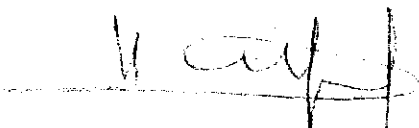
- 1.f. de werkingskosten gedurende de experimentele fase zullen onder geen beding mogen verhaald worden op het budget van de ziekteverzekering, noch aanleiding geven tot enigerlei vorm van financiële tussenkomst van de ziekenfondsen.
2. in afwachting van de evaluatierapporten van de enkele toegelaten onderzoekscentra, worden vooralsnog geen eigenlijke programmatiecriteria voor de NMR uitgewerkt;
3. met het oog op een ongebreidelde installatie van NMR-toestellen, zal dit apparaat voorlopig worden aangehouden op de lijst van de zware medische apparatuur;
4. zowel bij de instanties, die de financiële lasten dragen voor het medisch-wetenschappelijk onderzoek, als in economische middelen, zal worden tussengekomen, opdat een gecoördineerde actie zou gevoerd worden met het oog op een bevordering van het fundamentele onder-

.../...

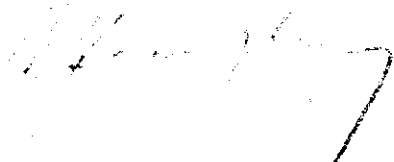
zoek op het vlak van de medische beeldvorming in het algemeen
en de NMR in het bijzonder.

Aldus goedgekeurd tijdens de plenaire vergadering van 25 maart 1983,
met 15 ja-stemmen, drie tegenstemmen en één onthouding.

De Secretaris,

E. PELFRENE,
Inspecteur-Generaal.

De Voorzitter,

Prof. Dr. C. HEUSGHEM.

M I N D E R H E I D S N O T A (Vrije vertaling)

Nota voor de Afdeling Programmatie van de Nationale Raad voor
Ziekenhuisvoorzieningen. Dr. A. WYNEN.

Programmatie van de NMR.

Het opnemen van een apparaat op de lijst van de zware medische
uitrusting heeft twee gevolgen :

- 1) zijn financiering door de gemeenschap en
- 2) het verbod voor iedereen, op straffe van penale sancties, om
zich desgewenst een dergelijk apparaat op eigen kosten aan te
schaffen, het te installeren en/of te gebruiken.

Wat de NMR betreft, wordt een dergelijke maatregel door niets ge-
rechtvaardigd, zelfs niet op het economisch vlak. Deze maatregel
is trouwens volledig in tegenstelling met de vrijheid die onont-
beerlijk is voor de praktijk en de wetenschappelijke navorsing in-
zake geneeskunde, omdat er altijd een consensus bestond over de
niet-terugbetaling van de door middel van die apparaten gedane
onderzoekingen.

Een voortijdig beleid betreffende die apparaten zal onvermijdelijk
leiden tot een betreurenswaardige wildgroei van de minst doeltref-
fende toestellen, zoals bij elke vroegere programmatie kan worden
vastgesteld.

Die apparaten behoren immers tot de eerste generaties, terwijl men
nu reeds weet dat wat dit type nieuwe apparaten betreft, de genera-
ties elkaar nog vlugger zullen opvolgen dan in vroeger analoge do-
meinen.

Thans, in een onoverkomelijke economische crisis, met het geld van
de gemeenschap voorzieningen financieren die sommigen ter beschik-
king willen stellen van de zieken in ons land, zonder risico noch
lasten voor haar, is een grove beheersfout.

De programmatie op dit gebied wordt dus noch door bezuinigingsredenen noch door medische redenen gerechtvaardigd. Zij zal integendeel enorme en onverantwoorde uitgaven met zich brengen en terzelfdertijd een hinderpaal vormen voor de vrijheid, zonder dewelke de medisch wetenschappelijke vooruitgang een bedrog is.

M I N D E R H E I D S N O T A (vrije vertaling)

Mijnheer,

Hierbij laat ik U een samenvatting geworden van mijn opmerkingen tijdens de vorige vergadering over de NMR.

Pag. 3, punt 1 : het woord "universitaire centra" moet worden vervangen door "ziekenhuiscentra met een universitair karakter". Door de huidige spreiding van de faculteiten van geneeskunde over het land zou er een toestand ontstaan die ontoelaatbaar is op sociaal, economisch en wetenschappelijk gebied, indien men zou overgaan tot de concentratie van 3 installaties in BRUSSEL voor een bevolking van één miljoen inwoners, 3 installaties in VLAANDEREN (ANTWERPEN, GENT, LIEUVEN) en slechts één installatie in WALLONIE (LUIK) voor een bevolking van ongeveer 4 miljoen.

Paragraaf 1a : "de toekenning van deze apparatuur zal gebeuren rekening houdend met de huidige technische voorwaarden en op basis van een juiste regionale verdeling".

Paragraaf 1b, 2de alinea, deze zin is niet gerechtvaardigd want het zijn niet enkel de neurologie en de neurochirurgie die verband houden met de NMR.

Paragraaf 1c : aan de eerste zin zou ik graag "ziekenhuis" toevoegen, de zin wordt dan : "de ziekenhuiscentra voor onderzoek die de toelating verkrijgen om.....".

Paragraaf 4 : "zowel bij de instanties, die de financiële lasten dragen voor het medisch-wetenschappelijk onderzoek, als in economische middens, zal worden tussengekomen, opdat een gecoördineerde actie zou gevoerd worden met het oog op een bevordering van het fundamentele en toegepaste onderzoek in het vlak van de medische beeldvorming".

Met de meeste hoogachting,

L. RAYNAL,
Voorzitter van het O.C.M.W.
(Centre public d'aide sociale de Charleroi)